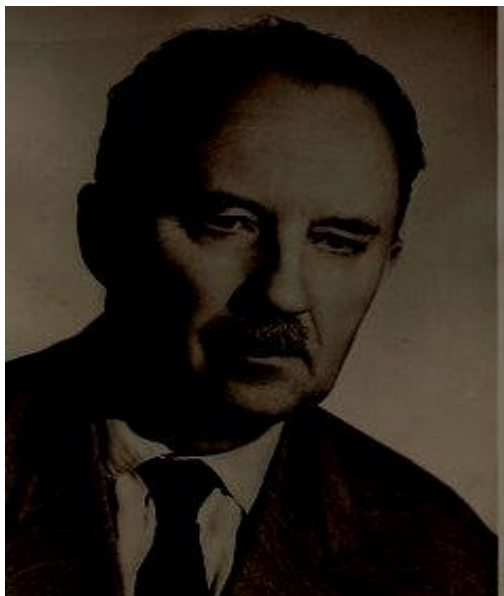

KÁROLYI ZOLTÁN

Károlyi Zoltán hidrológus, a Fertő tó kutatója, a műszaki tudományok kandidátusa 1905. május 7-én született Pécsen, de Thirring-családból származott. Nagypja Thirring Károly, a líceum nagyhírű tanára volt, anyja Thirring Matild énekesnő, aki Szombathelyre ment férjhez.

Károlyi Zoltán középiskoláit itt végezte, kedves tanítványa volt a soproni származású Csatkai Józsefnek, aki a természettudományokat tanította. Mérnöki oklevelének megszerzése után Karlsruhe-ban Rehbock professzor mellett dolgozott, majd 1938–1942 közt a Kapos szabályozási munkálatain vett részt. Sátoraljaújhelyre került, majd Győrbe, ahol a vízügyi szolgálat irányítója lett.

Szakmai és kutató munkája mellett különös figyelmet fordított a Fertő vízháztartási kérdéseinek megoldására. Élénk nemzetközi kapcsolatot épített ki ezen a téren, és állandó tudományos eszmecsere folytatott Varga Lajossal biológiai, Breuer Györggyel főleg madártani és Mika Ferencsel halélettani kérdésekben. Évtizedes tapasztalatait a Vízügyi Szemle 1960-as évfolyamában foglalta össze ezzel a címmel: „A Fertő tó vízszint állandósítása, mint környéki hasznosításának általános követelménye”. A tudós szorgalmával és a mérnök gyakorlati hozzáállásával kutatta a folyómedrek és vízfolyások életének titkait. „A hordalékmozgató erő meghatározása természetes vízfolyásoknál” című művének eredményei alapján a műszaki tudományok kandidátusa lett. 1954-ben - hivatalos munkája közben - elszenvedett balesete után orvosai tanácsára a gyakorlati munkát a kutatómunkával cserélte fel, a Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Intézetben dolgozott. A Fertővel kapcsolatos kérdések szinte egész életében kutatásai középpontjában álltak. Károlyinak köszönhető, hogy a Fertő tó hidrológiai kutatásának tárgykörét a Vízgazdálkodási Egyesület munkatervébe felvette, és megvalósult a tófenék részletes geodéziai felmérése az osztrák mérések kiegészítése érdekében.

A szakirodalmat több mint 40 közleménnyel és dolgozattal gyarapította. Nevét nemcsak osztrák és cseh, de a francia szakemberek is jól ismerték. Szerény, szeretetreméltó egyéniség volt. Fáradt szíve ellenére is lelkesen, fiatalokat megszegyenítő lendülettel dolgozott. Károlyi Zoltán 1966. február 10-én Budapesten

hunyt el.

Irodalom:

Garád Róbert: Károlyi Zoltán (1905-1966) Soproni szemle. 20. évf. 3. sz. (1966). p. 278.

Károlyi Zoltán: A Fertő és Hanság vízügyi kérdéseinek mai állása. In: Soproni szemle, 11. évf. 1-2. sz. (1957). p. 34-43.

Somogyi Sándor: Emlékezés Dr. Károlyi Zoltánra születésének centenáriumán. A hidrológiai- és földrajztudomány egysége. In: Hidrológiai közlöny, 85. évf. 4. sz. (2005). p. 8.

Csoma János: Nekrológ. In: Hidrológiai Közlöny: A Magyar Hidrológiai Társaság Hivatalos Lapja 47. évf. 5. sz. (1967). p. 241-242.

Vágás István: Dr. Károlyi Zoltán (1905-1966) centenáriumán. In: Hidrológiai Közlöny: A Magyar Hidrológiai Társaság Lapja. 85. évf. 4. sz. (2005). p. 1-3.

Szesztay Károly: Dr. Károlyi Zoltánra emlékezve. In: Hidrológiai Közlöny: A Magyar Hidrológiai Társaság Lapja. 85. évf. 4. sz. (2005). p. 4-5.

Rákóczi László: Károlyi Zoltán élő hagyatéka. In: Hidrológiai Közlöny: A Magyar Hidrológiai Társaság Lapja 85. évf. 4. sz. (2005). p. 6-7.

Internet:

Károlyi Zoltán: A Kisalföld vizeinek földrajza In: Földrajzi Közlemények. 1962. (86. 10. köt). 2. sz. p. 157-174.

Teljes szöveg: www.foldrajzitasasag.hu/kiadvanyok/foldrajzi-kozlemenyek